

TEXT II

1 “El bon sentit és la cosa més ben repartida del món, ja que tothom pensa estar-ne tan ben proveït que
2 fins aquells qui són més difícils d’aconterar en qualsevol altra cosa no acostumen a desitjar-ne més
3 del que tenen. En la qual cosa no és versemblant que tothom s’enganyi, sinó que més aviat vol dir que
4 el poder de judicar bé i de distingir el ver del fals –que és pròpiament el que anomenem bon sentit o
5 raó– és per naturalesa igual en tots els homes, i que, per tant, la diversitat de les nostres opinions no
6 ve pas del fet que els uns siguin més racionals que els altres, sinó solament del fet que dirigim els
7 nostres pensaments per vies diverses i no considerem les mateixes coses. Perquè no n’hi ha prou de
8 tenir l’esperit bo, sinó que el principal és aplicar-lo bé. Les ànimes més grans són capaces tant dels
9 més grans vicis com de les més grans virtuts, i els qui caminen ni que sigui molt lentament poden
10 avançar molt més, si segueixen sempre el camí dret, que no pas els qui corren però se n’allunyen.”

R. DESCARTES, *Discurs del mètode I* (trad. de P. L. Font)

QÜESTIONS:

- 1.- Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l’estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l’autor.
- 2.- Definix el terme “**bon sentit o raó**”, partint de la informació oferta pel text, i completant-la amb el coneixement que tingues de la filosofia de l’autor.
- 3.- Redacció: **Concepte de substància en Descartes i els seus tipus.**
- 4.- Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de l’autor del text que judges important en algun d’aquests sentits: per la seua relació amb el d’altres filòsofs, amb fets històrics rellevants (especialment si són contemporanis de l’autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani.

OPCIÓ SEGONA

TEXT I

1 “La crítica no està oposada al procediment dogmàtic de la raó en el seu coneixement pur en tant que
2 ciència (car aquesta ha de ser sempre dogmàtica, ço és, estrictament demostrativa des de segurs
3 principis *a priori*), sinó al dogmatisme, és a dir, la pretensió d’anar endavant solament amb un
4 coneixement pur des de conceptes (el coneixement filosòfic), segons principis com els que la raó té en
5 ús fa molt de temps, sense informacions de la forma ni del dret amb què hi ha arribat. Dogmatisme és,
6 doncs, el procediment dogmàtic de la raó pura, *sense crítica prèvia de la seua pròpia capacitat*.
7 Aquesta oposició, per consegüent, no ha de parlar a favor de la superficialitat xerraire, sota el
8 presumptuós nom de popularitat, ni encara menys a favor de l’escepticisme, que procedeix
9 sumàriament amb la metafísica sencera; la crítica és més aviat la necessària organització prèvia per a la
10 promoció d’una sòlida metafísica com a ciència, que per necessitat ha de ser realitzada dogmàticament
11 i, segons l’exigència més estricta, sistemàticament; per tant, d’acord amb l’escola (no popularment).”

I. KANT, *Crítica de la raó pura*, “Pròleg de la segona edició”, B XXXV-B XXXVI (trad. de J. B. Llinares)

QÜESTIONS:

- 1.- Sintetitza les idees del text mostrand en el teu resum l’estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l’autor.
- 2.- Definix el terme “**crítica**”, partint de la informació oferta pel text, i completant-la amb el coneixement que tingues de la filosofia de l’autor.
- 3.- Redacció: **La distinció entre fenomen i noümen.**
- 4.- Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de l’autor del text que jutges important en algun d’aquests sentits: per la seua relació amb el d’altres filòsofs, amb fets històrics rellevants (especialment si són contemporanis de l’autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani.

TEXT II

1 “En totes les èpoques s’ha volgut «millorar» els éssers humans: això, sobretot, s’ha anomenat moral.
2 Però sota la mateixa paraula s’amaguen les tendències més extremadament diferents. Tant la *doma* de
3 la bèstia ser humà, com la *criança* d’un determinat gènere de ser humà, s’han anomenat «millorament»:
4 en primer lloc aquests *termini* [termes] zoològics expressen realitats, – realitats, certament, de les quals
5 el «millorador» típic, el sacerdot, no en sap res – no en *vol* saber res... Nomenar la doma d’un animal el
6 seu «millorament» és als nostres oïts més o menys una broma. Qui sap el que ocorre en les cases de
7 feres dubta que en aquests llocs es «millore» la bèstia. Se la debilita, se la fa menys danyosa, se la
8 transforma, amb l’afecte depressiu de la por, amb dolor, amb ferides, amb fam, en una bèstia
9 *malaltissa*. – El mateix passa amb el ser humà domat que el sacerdot ha «millorat».”

F. NIETZSCHE, *Crepuscle dels ídols*, “Els «milloradors» de la humanitat” (trad. de J. B. Llinares i R. Gomar)

QÜESTIONS:

- 1.- Sintetitzo les idees del text mostrant en el teu resum l’estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l’autor.
- 2.- Definix el terme “**doma**”, partint de la informació oferta pel text, i completant-la amb el coneixement que tingues de la filosofia de l’autor.
- 3.- Redacció: **Crítica del món metafísic: la veritat com a metàfora.**
- 4.- Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de l’autor del text que jutges important en algun d’aquests sentits: per la seua relació amb el d’altres filòsofs, amb fets històrics rellevants (especialment si són contemporanis de l’autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani.

TEXTO II

1 “El buen sentido es la cosa mejor repartida del mundo, pues cada cual piensa que posee tan buena
2 provisión de él, que aun los más descontentadizos respecto a cualquier otra cosa no suelen apetecer
3 más del que ya tienen. En lo cual no es verosímil que todos se engañen, sino que más bien esto
4 demuestra que la facultad de juzgar y distinguir lo verdadero de lo falso, que es propiamente lo que
5 llamamos buen sentido o razón, es naturalmente igual en todos los hombres; y, por lo tanto, que la
6 diversidad de nuestras opiniones no proviene de que unos sean más razonables que otros, sino tan solo
7 de que dirigimos nuestros pensamientos por derroteros diferentes y no consideramos las mismas
8 cosas. No basta, en efecto, tener el ingenio bueno; lo principal es aplicarlo bien. Las almas más
9 grandes son capaces de los mayores vicios, como de las mayores virtudes; y los que andan muy
10 despacio pueden llegar mucho más lejos, si van siempre por el camino recto, que los que corren, pero
11 se apartan de él.”

R. DESCARTES, *Discurso del método I* (trad. de M. García Morente)

CUESTIONES:

- 1.- Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por el autor.
- 2.- Define el término “**buen sentido o razón**”, partiendo de la información ofrecida por el texto y completándola con el conocimiento que tengas de la filosofía del autor.
- 3.- Redacción: **Concepto de sustancia en Descartes y sus tipos.**
- 4.- Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento del autor del texto que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con el de otros filósofos, con hechos históricos relevantes (especialmente si son contemporáneos del autor o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo.

OPCIÓN SEGUNDA

TEXTO I

1 “La crítica no se opone al *procedimiento dogmático* de la razón en el conocimiento puro de ésta en
2 cuanto ciencia (pues la ciencia debe ser siempre dogmática, es decir, debe demostrar con rigor a
3 partir de principios *a priori* seguros), sino al *dogmatismo*, es decir, a la pretensión de avanzar con
4 puros conocimientos conceptuales (los filosóficos) conformes a unos principios –tal como la razón
5 los viene empleando desde hace mucho tiempo–, sin haber examinado el modo ni el derecho con
6 que llega a ellos. El dogmatismo es, pues, el procedimiento dogmático de la razón pura *sin previa*
7 *crítica de su propia capacidad*. Esta contraposición no quiere, pues, hablar en favor de la frivolidad
8 charlatana bajo el nombre pretencioso de popularidad o incluso en favor del escepticismo, que
9 despacha la metafísica en cuatro palabras. Al contrario, la crítica es la necesaria preparación previa
10 para promover una metafísica rigurosa que, como ciencia, tiene que desarrollarse necesariamente
11 de forma dogmática y, de acuerdo con el más estricto requisito, sistemática, es decir, conforme a la
12 escuela (no popular).”

I. KANT, *Crítica de la razón pura*, “Prólogo de la segunda edición”, B XXXV- BXXXVI (trad. de P. Ribas)

CUESTIONES:

- 1.- Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por el autor.
- 2.- Define el término “**crítica**”, partiendo de la información ofrecida por el texto y completándola con el conocimiento que tengas de la filosofía del autor.
- 3.- Redacción: **La distinción entre fenómeno y noúmeno.**
- 4.- Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento del autor del texto que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con el de otros filósofos, con hechos históricos relevantes (especialmente si son contemporáneos del autor o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo.

TEXTO II

1 “En todas las épocas se ha querido «mejorar» a los seres humanos: a esto sobre todo se lo ha llamado
2 moral. Pero bajo la misma palabra están escondidas las tendencias más extremadamente diferentes.
3 Tanto a la *doma* de la bestia ser humano, como a la *cría* de un determinado género de ser humano, se
4 las ha llamado «mejoramiento»: ante todo estos *termini* [términos] zoológicos expresan realidades, –
5 realidades, desde luego, de las que el «mejorador» típico, el sacerdote, no sabe nada – no *quiere*
6 saber nada... Llamar a la doma de un animal su «mejoramiento» es a nuestros oídos casi una broma.
7 Quien sabe lo que sucede en las casas de fieras duda de que en esos sitios se «mejore» a la bestia. Se
8 la debilita, se la hace menos dañina, se la convierte, con el afecto depresivo del miedo, con dolor,
9 con heridas, con hambre, en una bestia *enfermiza*. – No sucede una cosa distinta con el ser humano
10 domado que el sacerdote ha «mejorado».”

F. NIETZSCHE, *Crepúsculo de los ídolos*, “Los «mejoradores» de la humanidad” (trad. de J. B. Llinares)

CUESTIONES:

- 1.- Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por el autor.
- 2.- Define el término “**doma**”, partiendo de la información ofrecida por el texto y completándola con el conocimiento que tengas de la filosofía del autor.
- 3.- Redacción: **Crítica del mundo metafísico: la verdad como metáfora.**
- 4.- Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento del autor del texto que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con el de otros filósofos, con hechos históricos relevantes (especialmente si son contemporáneos del autor o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo.